

> Retouradres Postbus 90801 2509 LV Den Haag

Vereniging van Nederlandse Gemeenten

Nassaulaan 12
2514 JS S GRAVENHAGE

Postbus 90801
2509 LV Den Haag
Anna van Hannoverstraat 4
T 070 333 44 44
F 070 333 40 33
www.rijksoverheid.nl

Contactpersoon

Onze referentie
2014-0000036609

Kopie aan
Voorzitter Tweede Kamer

Datum **24 MRT 2014**
Betreft Reactie op alternatief scenario peuteropvang

Geachte mevrouw K

Dank voor uw brief van 12 februari jl. waarin u het alternatieve scenario van de VNG schetst voor de harmonisatie van kinderopvang en peuterspeelzaalwerk. Uw voorstel heeft een aantal belangrijke overeenkomsten met de kabinetsplannen. De basis van beide voorstellen is hetzelfde, namelijk een verdere harmonisatie van de voorschoolse voorzieningen. De verschillen tussen peuterspeelzalen en kinderopvang worden zoveel mogelijk weggelaten. Onderwijs, kinderopvang en peuterspeelzaalwerk worden hierdoor meer op elkaar afgestemd.

Ook op het gebied van kwaliteit delen wij dezelfde ambities. Het kabinet wil net zoals u inzetten op een versterking van de pedagogische opdracht binnen voorschoolse voorzieningen. In de voorschoolse voorzieningen moet meer nadruk worden gelegd op het stimuleren van de ontwikkeling van kinderen. Daarbij moet zoveel mogelijk worden toegewerkt naar het startniveau van het basisonderwijs. Zo wordt een doorgaande ontwikkel- en leerlijn gestimuleerd. Deze gedeelde ambities vormen een goede basis om met elkaar in gesprek te blijven. Daarnaast is er een aantal belangrijke verschillen tussen de kabinetsinzet en het voorstel van de VNG. Deze schetsen wij hieronder.

Financiering

Het harmoniseren van voorschoolse voorzieningen brengt kosten met zich mee. Uitgangspunt is dat de financiering van de plannen hiervoor moet passen binnen de budgettaire kaders van het regeerakkoord. Uitvoering van het alternatieve scenario is niet realistisch. De kosten van uw voorstel bedragen circa € 815 miljoen. Een belangrijke component in de kosten van uw plan is het gratis aanbod aan alle ouders. Voor het alternatieve voorstel ontbreekt ruim € 400 miljoen aan dekking op basis van de door de VNG genoemde financieringsbronnen.

Het Rijk neemt in het voorstel van het kabinet de financiering voor kinderen van werkende ouders in een peuterspeelzaal voor haar rekening. Hiermee neemt het Rijk kosten over van gemeenten. In de kabinetsbrief 'Een betere basis voor peuters' is aangekondigd dat het kabinet bereid is de overheveling van middelen te willen beperken tot het stopzetten van de decentralisatie-uitkering in het kader

van de Wet Oke van € 35 miljoen. De uitname uit het gemeentefonds is daarmee kleiner dan de kosten die het Rijk van gemeenten overneemt. Hiermee krijgen gemeenten meer financiële ruimte voor lokaal maatwerk met betrekking tot voorschoolse voorzieningen.

Datum
24 MRT 2014
Onze referentie
2014-0000036609

Vereenvoudiging van het stelsel

Het voorstel van de VNG leidt tot een aparte regeling van twee dagdelen voor peuters via gemeenten. Kinderen jonger dan 2,5 jaar en ouder dan 4 jaar maken gebruik van de kinderopvangtoeslag, evenals peuters van werkende ouders die meer opvang nodig hebben dan 2 dagdelen. Dit maakt het stelsel niet eenvoudiger. Ook de G4 heeft een bijzondere positie in uw voorstel. Wij vinden het ongewenst dat kinderen in de rest van het land anders worden behandeld dan kinderen in de G4.

Met de plannen van het kabinet worden de verschillen tussen kinderopvang en peuterspeelzaalwerk zoveel mogelijk weggenomen. Ouders kiezen straks voor een voorschoolse voorziening en worden daarbij niet meer geleid door verschillen in kwaliteitseisen of financieringsstructuren. Dit stimuleert dat kinderen met verschillende achtergronden bij elkaar in de groep zitten. De verschillen in het huidige stelsel werken ook marktverstrend voor instellingen. De prikkel wordt weggenomen om uit kostenoverwegingen voor een peuterspeelzaal danwel kinderdagverblijf te kiezen. Hiermee wordt de vorming van wachtlijsten aangepakt.

Arbeid en zorg

De grootste groep ouders die hun kind naar een voorschoolse voorziening brengt, zijn werkende ouders. In totaal gaan circa 240.000 kinderen naar een voorschoolse voorziening, waarvan circa 80% werkende ouders heeft. Deze ouders hebben allemaal gemeen dat zij arbeid en zorg moeten combineren. Het voorstel van de VNG maakt het voor werkende ouders complexer. Zij worden in het voorstel afhankelijk van twee verschillende regelingen, namelijk van gemeenten en van het Rijk. Wij vinden het ongewenst dat extra drempels worden ingebouwd voor de combinatie van arbeid en zorg. Daarom zet het kabinet in op één financieringsstructuur voor werkende ouders. Zij kunnen straks kinderopvangtoeslag aanvragen voor de voorschoolse voorziening van hun keuze: kinderopvang en/of peuterspeelzaal. Daarmee blijft de kinderopvangtoeslag een arbeidsparticipatie-instrument bedoeld om arbeid en zorg te combineren.

Aansluiten bij lokale initiatieven

Met de kabinetsplannen wordt aangesloten bij de beweging die veel gemeenten al in gang hebben gezet. In die gemeenten is er geen onderscheid meer tussen peuterspeelzalen en kinderopvang, peuters gaan naar een voorschoolse voorziening en er is een sterke focus op pedagogische kwaliteit. Een analyse op basis van het landelijk register kinderopvang en peuterspeelzalen (LRKP) laat zien dat in 2012 en 2013 in totaal circa 600 peuterspeelzalen zijn omgezet naar kinderdagverblijven. Dit komt overeen met een daling van circa 20% van het totaal aantal peuterspeelzalen.

Tegelijkertijd zien we variatie in de aanpak die gemeenten kiezen. Zo zijn er gemeenten die verder willen gaan dan het voorstel van het kabinet. Daarvoor biedt het kabinetsvoorstel ook ruimte. Wij willen gemeenten de mogelijkheid geven om verdergaande keuzes te maken en lokaal maatwerk te bieden. Gemeenten krijgen daar meer financiële ruimte voor door de beperkte

overheveling van middelen van gemeenten naar het Rijk (zie paragraaf Financiering).

Vervolgproces

In werkgroepen wordt het voorstel van het kabinet momenteel verder uitgewerkt. Aan de werkgroepen nemen belanghebbende partijen deel. U bent daarbij ook betrokken. Daarnaast vindt bestuurlijk overleg met de gemeenten plaats. In het vorige bestuurlijk overleg is afgesproken dat het huidig budgettaire kader randvoorwaardelijk is. Op die basis willen wij verder praten over overeenkomsten en verschillen tussen de kabinetsinzet en het voorstel van de VNG. Daarbij betrekken wij ook het perspectief van deze plannen voor verschillende gemeenten, zoals de G4. Wij willen een volgend bestuurlijk overleg met u plannen zodra de nieuwe colleges in gemeenten zijn gevormd.

Datum
24 MRT 2014
Onze referentie
2014-0000036609

In de kabinetsbrief is toegezegd voor de zomer de Kamer te informeren over de verdere uitwerking van de plannen. In die brief zal worden ingegaan op de vervolgstappen die het kabinet zal nemen en de bijbehorende tijdslijn. Daarbij wordt uiteraard ook de uitkomst van het debat met de Kamer op 26 maart as. betrokken.

Hoogachtend,

de Minister van Sociale Zaken
en Werkgelegenheid,

L.F. Asscher

De Staatssecretaris van
Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap,

Sander Dekker